

Tokkroos püüdleb kõrgustesse

Armas talulill tokkroos on vanaema aiast kõigile tuttav. See uhke õitseja on ka ravimtaim, ning muide – terve taim on söödav!

Nüüd mil tokkroosid muutuvad iga päevaga uhkemaks, raatsite mõne õie või lehe prooviks ehk ka nahka pista.

Eestis kasvavad enamasti kaheaastase aia-ilutaimena Balkanilt pärit harilik tokkroos (*Alcea rosea*) ja tema sordid. Nende suured (läbimõõt 6–10 cm) ja kaunid liht- või täidisõied on roosad, punased, violetised, valged, kollased.

Õied asetsevad kahe-kolme kupa lehekaenaldes, moodustades pika hõreda õisiku. Vars võib olla isegi kuni kolme meetri kõrgune. Karekarvasel varrel on vahelduvalt südajad hõlmised lehed, vili koosneb 18–40 ringina paiknevast seemnisest.

Vähem näeb kasvult madalamat (1,5–2 m), kuid laiemat ja vastupidavat, kollaste õite ja suurte 5–7 hõlmiste lehtedega siberi tokkroosi (*A. vicifolia*) ning sügavalt lõhestunud viiehõlmaliste lehtedega, samuti kollaste õitega kurd-tokkroosi (*A. rugosa*).

Tokkrooside (*Alcea*, sün *Althea*) perekonnas on umbes 50 liiki ühe-

» TOKKROOS RAVIB

Hea kõha vastu

■ Juurtest tee mõjub eriti hästi kuiva kõha korral. Võtke 1 tl peenestatud juurt ja valage üle toasooja veega. Laske pool tundi tõmmata, siis kurnake ja jooge soojendatult kolmandik klaasi 2–3 korda päevas.

■ Koos liivateega saab juurtest keeta kõhasiirupit. Korjake umbes 20 cm pikkusi ja 1,5 cm jämedusi juuri, puhastage ja lõigake pikuti pooleks. Kuivatage 40–50° juures.



Siberi tokkroos.

või mitmeaastast rohttaime. Nende looduslik leviala on Vahemere maades, Kaukaasias ja Sise-Aasia mäestikes. Kõik need kenad taimed kuuluvad suurde kassinaeriliste (*Malvaceae*) sugukonda.

Tokkroose müüvad firmad sageli seemnesegupakkides. Teadlikum ostja võiks otsida ka vana tuntud sordirühma Charter's Double: kõigil eri tooni sortidel on ilusad poolkerakujulised täidisõied, väga ühtlaste taimede kõrgus on 2–2,5 m.

Oma erilise tooni pärast on läbi aegade olnud menukas kahe meetri kõrgune mustjaspunakaspruunide lihtõitega 'Nigra'. Rühma Majorette Mixed sordid on aga kõik madalad (75 cm).

Kauneim teisel aastal

Kui taim pärast õitsemist maha lõigata, võib teil mõned aastad õnnestuda teda ka püsikuna kasvatada. Kõige kaunimalt õitseb tokkroos siiski teisel aastal.

Tokkroosi sorte paljundage pistikute või seemnetega. Kuid see lill edeneb ka isekülviaga.

Mais-juunis peenralt külvatud seemnest kasvab sügiseks 4–5 lehega priske kodarik, need tasub lumeta talve kartes katta kuuseokstega.

Kui kasvatate taimed kasvuhoo-nes ette, külvake aprillis. 15–21° juures kestab idanemine 5–10 päeva. Ettekasvatatud taimi soovitud kohta istutades jätke nende vahele vähemalt 40–45 cm ja püüdke mitte vigastada tokkroosi sügavale tungivat juurt. Liiga vara külvatud seemnest kasvanud taimed võivad talvitumiseks valmistumise asemel õitseda esimesel sügisel.

Õied juba samal suvel

Hilinenud külvi korral (juuli-august) jäävad tokkroosid nõrgaks, nad hukuvad talvel või õitsevad hoopis kolmandal aastal. Oktoobri lõpul kasvukohale külvatud seeme tärkab kevadel.

Üheaastast tokkroosi tahtes külvake seemned veebruaris ning istutage noored taimed kasvukohale mais-juunis. Kindlasti näete juba esimesel suvel väga kiirekasulise kõrge sordirühma Summer Carnival eri toonides õisi.

Pistikutega paljundades näpistage kevadel ära võrsed, mis kasvavad taime juurekaela juurest, pange need väikestesse pottidesse, laske juurduda ja istutage kasvukohale. Sellised taimed on madalamad kui seemnest saadud, kuid õitsevad rikkalikumalt.